

Dosarul nr.3ra-937/22
2-20137008-01-3ra-14092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: Ig. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Bocancea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost anulată încheierea din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 02 noiembrie 2020, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Valeriu Bocancea, a formulat cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, or. Căușeni solicitând a considera ilegal actul administrativ – răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-2096/20 din 19 octombrie 2020, prin care s-a refuzat lui Valeriu Bocancea calcularea pensiei conform certificatului IGP nr.44/10-B-281/18 din 26 aprilie 2018; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze calcularea pensiei lui Valeriu Bocancea, conform certificatului nr.44/10-B-281/18 din 26 aprilie 2018, de calculare a vechimii în muncă cu avantaje, eliberat de Inspectoratul General al Poliției, de la momentul demisiei la pensie și până în prezent.

În motivarea acțiunii a indicat că Valeriu Bocancea este angajat al organelor afacerilor interne al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne. Astfel,

consideră că, activând în funcția anterioară în Izolatorul de detenție provizorie al Ministerului Afacerilor Interne, nu se i-au în considerație de către Casa Națională de Asigurări Sociale actele normative ce apără drepturile sale în cadrul activității în organele afacerilor interne, care la rândul său influențează la eliberarea din serviciul Ministerului Afacerilor Interne, precum și la recalcularea eficientă a pensiei.

La caz, afirmă reprezentantul reclamantului că potrivit certificatului nr.44/10-B-281/18 din 26 aprilie 2018, lui Valeriu Bocancea i-a fost calculată vechimea în muncă cu avantaje de 31 ani, 9 luni și 16 zile. Astfel, la 25 iulie 2020, acesta a depus către Casa Teritorială de Asigurări Sociale or. Căușeni, cerere prin care a solicitat recalcularea pensiei luând în considerare certificatul nr.44/10-B-281/18 din 26 aprilie 2018. Însă, la 24 august 2020, potrivit scrisorii nr.01-15-1616 a primit refuz în recalcularea pensiei, respectiv, refuzul a fost contestat la 29 august 2020 la Casa Națională de Asigurări Sociale.

În acest context, reprezentantul reclamantului menționează că, la 14 septembrie 2020, în adresa reclamantului a parvenit răspunsul nr.B-1904/20, prin care a primit refuz la contestația depusă la data de 29 august 2020 către Casa Națională de Asigurări Sociale. Astfel, la 19 septembrie 2020, a înaintat cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, însă la 19 octombrie 2020 prin răspunsul nr.B-2096/20 i s-a refuzat și în satisfacerea cererii prealabile.

Prin încheierea din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost aplicată autorității publice – Casa Națională de Asigurări Sociale amendă în mărime de 100 unități convenționale (f.d.34).

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă acțiunea de contencios administrativ formulată de Valeriu Bocancea.

S-a anulat în tot Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni exprimată prin răspunsul nr.I01-15-1616 din 24 august 2020 și Deciziile Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova exprimate prin răspunsurile nr.B-1904/20 din 14 septembrie 2020 și nr.B-2096/20 din 19 octombrie 2020.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite o Decizie cu privire la recalcularea cuantumului pensiei stabilite lui Valeriu Bocancea, în baza calculului vechimii în muncă confirmat prin Certificatul Ministerului Afacerilor Interne nr.44/10-B-281/18 din 26 aprilie 2018 și achitarea diferenței pensiei începând cu 21 mai 2016 (f.d.55, 64-67).

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, cu respectarea termenului prevăzut de art.232 din Codul administrativ, la 26 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 13 decembrie 2021, a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, casarea hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă acțiunea formulată de Valeriu Bocancea, ca neîntemeiată (f.d.62-63, 76-79).

Prin decizia din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a anulat încheierea din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

S-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.109, 110-120).

Verificând legalitatea încheierii din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, instanța de apel a concluzionat că aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural pertinente speței.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că din materialele cauzei nu se poate de stabilit cu certitudine momentul recepționării de către Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitării instanței de fond, iar potrivit materialelor cauzei se atestă că reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost în imposibilitate de a se conforma solicitărilor instanței de fond, fapt confirmat prin ordinele emise de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Verificând temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanței, instanța ierarhic inferioară a apreciat soluția primei instanțe ca fiind una legală și întemeiată, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că instanța de fond întemeiat a reținut că Valeriu Bocancea întrunește condițiile de recalculare a pensiei, iar subdiviziunile în care a activat cad sub incidența prevederilor pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

La 12 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 29 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, a prezentat motivarea recursului solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată (f.d.123, 126-128).

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel.

Totodată, în consolidarea opiniei, recurenta a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de apel și susținute pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel.

Mai consideră că Ordinul nr.96/2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar”, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis.

Or, Hotărârea Guvernului nr.78/1994 nu conține prevederile prevăzute în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 (perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie).

Pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea menționată, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru

o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

În această ordine de idei, consideră că instanțele ierarhic inferioare nu au verificat în totalitate circumstanțele cauzei, prin urmare au emis acte judecătorești neîntemeiate.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 29 iunie 2022, în ședință publică (f.d.109, 110-120).

Materialele cauzei atestă că la 07 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a notificat părților participante la proces copia dispozitivului deciziei contestate (f.d.121).

La 12 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel (f.d.123).

Din materialele cauzei rezultă că la 08 septembrie 2022, Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a fost notificată, prin intermediul poștei electronice, decizia integrală din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.124).

La 29 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea recursului solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată (f.d.126-128).

În condițiile enunțate, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost depus în termenul legal prevăzut la art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ.

La 03 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Valeriu Bocancea copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, notificată ultimului la 07 octombrie 2022 (f.d.133).

Materialele cauzei atestă că până la data examinării admisibilității recursului Valeriu Bocancea nu a făcut uz de dreptul procedural respectiv și nu a prezentat referința la recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o

anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron